

Judecătoria Cahul
Judecător: I. Cotea
Curtea de Apel Cahul
Judecători: V. Movilă, E. Dvurecenschi și N. Veleva

ÎNCHEIERE

1 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele completului
judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță și Iuliana Oprea

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Țurcanu Ana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Bezman Tudora împotriva Anei Țurcanu, intervenient accesoriu Iacob Ecaterina, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 15 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Țurcanu Ana, casată hotărîrea Judecătoriei Cahul din 7 octombrie 2016, fiind emisă o nouă hotărîre,

a c o n s t a t a t:

La 27 iunie 2016 Bezman Tudora a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Țurcanu, intervenient accesoriu Iacob Ecaterina, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea pretențiilor a indicat că părinții ei au fost Iacob Pavel și Iacob Elena. La 26 februarie 1995 a decedat Iacob Pavel, ira în urma decesului a rămas patrimoniu succesoral constituit din ½ cotă-parte din: casa locativa, amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha. nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha. nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. Cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral

1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, cu nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5678 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428 și locul de deschidere în satul Crihana Veche, r-nul Cahul.

După decesul defunctului, nu s-a adresat notarului cu o declarație privind acceptarea succesiunii, însă, mama sa Iacob Elena și-a manifestat intenția de a accepta succesiunea, a acceptat în mod tacit succesiunea și a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral, rămas în urma decesului tatălui, Iacob Pavel prin administrarea, exercitarea folosinței asupra bunului succesoral, achitarea cheltuielilor aferente imobilului pe parcursul anilor 1995-2006 (cheltuielilor legate de achitarea serviciilor, plata impozitelor, reparații curente, prelucrarea loturilor de teren, recoltarea roadei), fapt demonstrat prin bonurile de achitare a impozitelor.

Reclamanta a mai precizat că la 17 martie 2006 a decedat mama sa Iacob Elena, în urma decesului a rămas patrimoniu succesoral ce se compune din casa locativa amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral 1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, cu nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5678 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428 amplasate în satul Crihana Veche, r-ul Cahul.

Menționează reclamanta că după decesul Elenei Iacob, nu a adresat notarului declarație privind acceptarea succesiunii, dar și-a manifestat intenția de a accepta succesiunea, prin acceptarea tacită și a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral, rămas în urma decesului mamei sale, Iacob Elena, prin administrarea exercitarea folosinței asupra bunului succesoral, achitarea cheltuielilor aferente imobilului pe parcursul anilor 2006 – 2016 (cheltuielilor legate de achitarea serviciilor, plata impozitelor, reparații curente, prelucrarea loturilor de teren, recoltarea roadei), fapt demonstrat prin bonurile de achitare a impozitelor.

Deși, prin acțiunile sale și-a manifestat intenția de a accepta succesiunea, acceptând în mod tacit succesiunea și a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral, rămasă în urma decesului mamei sale, Iacob Elena prin administrarea, exercitarea folosinței asupra bunului succesoral, notarul a invocat incertitudinea dovezilor prezentate privind acceptarea succesiunii și a refuzat să-i elibereze certificatul de moștenitor.

Solicită Bezman Tudora constatarea faptului acceptării succesiunii de către Iacob Elena, 10 februarie 1929 anul nașterii, decedată la 17 martie 2006, după decesul lui Iacob Pavel, 15 iunie 1927 anul nașterii, decedat la 26 februarie 1995, a averii

successorale ce se compune din: casa locativă amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. Cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral 1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafațadel.3059 ha, cu nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5678 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428 amplasate în satul Crihana Veche, raionul Cahul și constatarea faptului acceptării succesiunii de către ea Bezman Tudora, 1 ianuarie 1955 anul nașterii, după decesul lui Iacob Elena, 10 februarie 1929 anul nașterii, decedată la 17 martie 2006 a averii successorale ce se comune din: casa locativă, amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral 1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, cu nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.567 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428, amplasate în satul Crihana Veche, r-ul Cahul.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Cahul din 7 octombrie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Bezman Tudora împotriva Anei Țurcanu, intervenient accesoriu Iacob Ecaterina, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii. S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Iacob Elena, 10 februarie 1929 anul nașterii, decedată la 17 martie 2006, după decesul lui Iacob Pavel, 15 iunie 1927 anul nașterii, decedat la 26 februarie 1995, a averii successorale ce se compune din: casa locativă, amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral 1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, cu

nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.567 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428 și locul de deschidere în satul Crihana Veche, r-ul Cahul.

S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Bezman Tudora, 01 ianuarie 1955 anul nașterii, după decesul lui Iacob Elena, 10 februarie 1929 anul nașterii, decedată la 17 martie 2006 a averii succesoriale ce se comune din: casa locativă, amplasată pe un lot de teren cu suprafața de 0.2678 ha, cu nr. cadastral 1720205017, lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.34 ha, nr. cadastral 1720301350; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, nr. cadastral 1720309121; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2388 ha, nr. cadastral 1720311213; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.5677 ha, nr. cadastral 1720315697; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, nr. cadastral 1720402088; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.3401 ha, cu nr. cadastral 1720301349; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.0823 ha, cu nr. cadastral 1720309120; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.2384 ha, cu nr. cadastral 1720311212; lotul de teren agricol, cu suprafața de 1.3059 ha, cu nr. cadastral 1720402087; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.567 ha, cu nr. cadastral 1720315696; lotul de teren agricol, cu suprafața de 0.03 ha, cu nr. cadastral 1720206428 și locul de deschidere în satul Crihana Veche, r-nul Cahul (f.d. 45-48).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată se încadrează în prevederile legii.

Manifestînd dezacord față de hotărîrea primei instanțe, la 9 decembrie 2016, Ana Țurcanu a contestat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în prima instanță.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță la adoptarea hotărîrii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 15 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de Țurcanu Ana, casată hotărîrea Judecătoriei Cahul din 7 octombrie 2016, fiind emisă o nouă hotărîre prin care a fost încetată acțiunea civilă pe capătul de cerere înaintată de Bezman Tudora împotriva lui Țurcan Ana, privind constatarea faptului acceptării succesiunii de către Iacob Ecaterina după decesul lui Iacob Pavel, dat fiind faptul că cererea nu urmează a fi judecată în acțiune civilă. A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Bezman Tudora după decesul mamei sale Iacob Elena (f.d. 104, 105-109).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și incorect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptînd o hotărîre neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 28 august 2017, Țurcanu Ana, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

În motivarea recursului a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Cahul din 7 iulie 2017, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 110), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 4 octombrie 2017, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, însă până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Țurcanu Ana asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Țurcanu Ana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Țurcanu Ana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea